

Det nationella forskningsprogrammet rullar på

Det nationella kommunforskningsprogrammet som vi tidigare har berättat om är nu i full gång. I hela landet har omkring 40 kommuner hittills gått med i projektet, varav 8 i Skåne. Den andra rapporten inom programmet har nyligen kommit ut och under hösten avslutades datainsamlingen för den inledande portalstudien.

– Det är roligt att intresset är så stort från kommunerna, säger KEFUs forskningsledare Ulf Ramberg. Nu flyter det på och vi har också ett väldigt bra samarbete med de övriga fyra kommunforskningsinstitutet.

I Skåne är det Malmö, Lund, Kristianstad, Lomma, Vellinge, Svalöv, Sjöbo och Osby som har gått in som deltagare och delfinansierare i projektet.

Det nationella kommunforskningsprojektet skapades i kölvattnet av finanskrisen. Programansatsen är bred och grundidén är att stödja kommuner så att de i framtiden är bättre rustade att hantera besvärliga situationer. Det kan röra sig om allt från industrinläggningar och ekonomi till ledningsproblem och andra svårigheter som kan uppkomma.

– Vi hoppas också att våra beskrivningar kan komma att användas i undervisningssammanhang vid universitet och högskolor, säger Ulf Ramberg

Programmet genomförs i fyra steg:

Nationella programmet	1
Nytt KEFU-projekt	1
Högst personligt	2
KEFUs gästprofessor	3
PwC industridoktorand	3
Kurser och seminarier	4

referensram, portalstudie, temastudier och slutrapport.

Den första rapporten innehöll en allmän beskrivning av projektet och den andra, som nyligen har utgivits, ger en referensram med en sammanfattning av tidigare forskning inom områden som är relevanta för programmet. Med denna rapport är alltså det första steget i projektet klart.

Rapporten "En referensram för studier av kommuner i förändring" innehåller bland annat bidrag från fem forskare från Lund, hämtade från KEFUs breda resursnätverk. I denna rapport behandlas till exempel vad megaprojekt och andra former av tillväxtorienterade investeringar kan betyda för en kommun, varför vissa organisationer tycks klara sig bättre än andra i både goda och dåliga tider och vilken inverkan olika former av besvärliga situationer kan ha på redovisningen i kommuner.

Under hösten genomfördes den sista datainsamlingen inom portalstudien. Forskarna har sedan i våras rest runt och gjort personliga intervjuer med kommunledningen i samtliga medverkande kommuner.

Materialet kommer att presenteras vid en portalstudiekonferens i Linköping i slutet av november. Här kommer deltagande kommuner och forskare att tillsammans diskutera vilka projekt och teman som kommer att löpa under programmets andra och tredje år.

Tanken är forskningsprogrammet i sin helhet ska slutrapporteras under 2013.

Processororienterad ekonomistyrning i hälso- och sjukvården

Nytt KEFU-projekt

KEFU har initierat en översikt som syftar till att identifiera kunskapsfronten när det gäller processororienterad ekonomistyrning. Projektet kommer att genomföras av ekonomie doktor Gert Paulsson vid Ekonomihögskolan, Lunds universitet.

– Processororientering är ett central inslag i utvecklingen av den svenska hälso- och sjukvårdens organisation och styrning. Region Skåne är inget undantag, här har man under ett antal år arbetat med utvecklingsprojekt som syftar till processororientering. Arbetet med LEAN vid Skånes Universitetssjukhus i Lund är ett exempel på det, säger Gert Paulsson.

Ett vidare processperspektiv har valts i arbetet med utveckling av vården av bl.a. stroke-patienter i regionen. Där fokuserar man på hela vårdprocessen, och inkluderar såväl sjukhusvården som den vård och omsorg patienten får i primärvården och kommunen. I båda fallen handlar det dock om att styra om intresset från organisatoriska enheter till de processer som ytterst skapar värde för patienterna.

– Ett viktigt nästa steg i utvecklingsarbetet är att vidareutveckla ekonomistyrningen så att den stödjer processororienteringen. Inom det området återstår dock mycket arbete. Ett problem som har identifierats i flera studier är att den traditionella ekonomistyrningen i mycket stor utsträckning är knuten till den hierarkiska organisationsstrukturen och därför

(forts sida 2)

Högst personligt:

Om uppdraget att utvärdera

Mats Andersson
Projektledare/utvärderare
Malmö Högskola

Jag vill gärna ta detta tillfälle i akt att reflektera lite över mitt arbete.

Det är enkelt att hamna i en slags produktionslogik där rutiner och jakten på tidseffektivitet styr vardagen. Man glömmer lätt bort att stanna upp och fundera över vad det hela faktiskt syftar till och vilka effekter vi vill se på sikt av det arbete vi idag utför.

Jag arbetar på Malmö högskola som projektledare. Det innebär att jag planerar, genomför och återkopplar utvärderingsuppdrag av olika slag tillsammans med lärare och forskare från högskolans områden och fakulteter.

Men varför sysslar högskolan med något sådant? Skall högskolor och universitet ta sig an uppdrag och vad för slags uppdrag skall de i så fall ta sig an?

Runt om i landet lite finns olika strategier för uppdragsverksamhet på högskolor och universitet. Några har valt att bolagisera, andra har speciella enheter som arbetar med uppdrag medan ytterligare några har enskilda kontaktpersoner för den typen av verksamhet.

Hur man än valt att organisera sig så tror jag att uppdragsverksamhet som berör utbildning runt om i landet är mer välorganiserad än den runt utvärderingsuppdrag. På Malmö högskola, som på många andra lärosäten, pågår uppdragsutvärderingar på flera olika områden/fakulteter. Men vad är det för uppdrag och varför genomförs de?

Jag tror överlag att högskolor och universitet diskuterar de frågorna för

sällan.

På den avdelning jag arbetar, Centrum för tillämpad arbetslivsforskning (CTA), är vi flera stycken som arbetar nästan uteslutande med just utvärderingsuppdrag.

Vi är flera som inte är disputerade, men som har mycket goda teoretiska och metodologiska kunskaper och lång erfarenhet av utvärdering. Vår ambition är att uppdragen som genomförs på högskolan skall gynna såväl uppdragsgivaren, forskningen på högskolan samt högskolans studenter.

Hur löser man då detta?

Jag tror att en uppdragsgivare vänder sig till en högskola/universitet av flera anledningar. En av dessa, föreställer jag mig, är den akademiska kompetensen. Varje utvärdering har hos oss, utöver en ansvarig utvärderare, ett vetenskapligt metodstöd före, under och efter ett utvärderingsuppdrag. Stödet har flera funktioner. Bland annat ämnar det stärka och underbygga en kritisk distans mellan utvärderare och uppdragsgivare.

Utöver den kvalitetskontroll som detta metodstöd innebär för uppdragsgivaren så betyder det också en närhet till praktiska projekt och verksamheter för involverade forskare/lärare. Verksamheter där pågående forskning kan nyttjas och/eller nya forskningsfrågor och projekt initieras.

Det kan också innebära stora möjligheter för högskolans studenter att komma i kontakt med verksamheter för kommande uppsatsskrivande, praktik eller, för den delen, potentiella

framtida arbetsgivare.

Detta är ett sätt att arbeta med utvärderingsuppdrag.

Vår verksamhet är under uppbyggnad och utveckling och jag tror detta kan vara ett bra sätt att tillgängliggöra vetenskaplig kompetens till det omgivande samhället, stärka utbildningarnas koppling till arbetslivet och öka tillämpbarheten av den forskning/utvärdering som högskolor och universitet bedriver.

*Mats Andersson
Projektledare/utvärderare
Centrum för tillämpad arbetslivsforskning
Malmö Högskola*

(forts från sida 1)

riskerar att motverka istället för att stödja processorientering. Resursfördelningen i budgetprocessen knyts exempelvis till organisatoriska enheter. Det är också i organisationsstrukturen som det ekonomiska ansvaret läggs ut, där till exempel budget- och uppföljningsprocesser innehåller dialoger mellan chefer för olika organisatoriska enheter.

Projektet kommer att avrapporteras under våren 2011. Under arbetets gång kommer diskussioner också att föras med personer som arbetar praktiskt med processorientering inom Region Skåne.

PUCK 2011

En ny PUCK startar till våren. För mer information titta in på KEFUs hemsida. Om du är intresserad, hör gärna av dig till Mikael Hellström.

KEFU får känd gästprofessor

Irwin Lapsley, professor vid University of Edinburgh, och en av världens ledande forskare inom styrning av den offentliga sektorn, blir från och med i höst KEFU Visiting Professor in New Public Management vid Ekonomihögskolan i Lund.

Lapsley kommer de närmaste tre åren att arbeta för Ekonomihögskolan en månad per år och kommer då bland annat att undervisa masterstudenter och fungera som rådgivare åt forskare i KEFUs breda nätverk. Han kommer också att hålla ett första seminarium till våren.

Professor Irwine Lapsley

Nytt licentiatstipendium utlyses

KEFU utlyste för ett par år sedan två licentiatstipendier för forskning inom det kommunalekonomiska området. Båda stipendiaterna har visat sig så framgångsrika att det nu finns god anledning att utlysa ytterligare ett stipendium.

Mer information om stipendiet finns på KEFUs hemsida www.kefu.se

PwC finansierar en ny industridoktorandtjänst

Mattias Haraldsson påbörjar inom kort en doktorandtjänst på halvtid vid företagsekonomiska institutionen på Ekonomihögskolan i Lund. Tjänsten finansieras av PwC, där han har arbetat med rådgivning och revision mot kommunal sektor under flera år. Nu kommer han att dela sin tid mellan forskning och jobbet på PwC.

– Det ska bli jätteroligt att leva i båda världarna, jag ser verkligen fram emot det, säger han. På det här sättet får jag ett annat perspektiv både på jobbet och på forskningen.

Mattias har tidigare varit doktorand på Teknikprogrammet, ett forskningsprogram inriktat på kommunal infrastruktur, innan han för fyra år sedan blev rekryterad till PwC. Inom teknikprogrammet studerade han bland annat ekonomistyrningsmodeller inom kommunala verksamheter och lärde i det sammanhanget känna Torbjörn Tagesson, som nu kommer att bli hans handledare (tillsammans med professor Stefan Yard).

– Det var när jag och Torbjörn Tagesson pratades vid i ett annat sammanhang som han undrade om jag hade något intresse av att fortsätta forska. Min reaktion var att jag inte ville ge upp jobbet på PwC, jag trivs jättebra här, men att jag ändå också fortfarande är intresserad av forskning.

PwC beslöt då att inom byrån utlysa en s.k. industridoktorandtjänst på halvtid, som Mattias sökte och fick.

Den första delstudien kommer att behandla den nya vattentjänstlagen, som ibland annat innehåller tydligare krav på redovisningen.

– Nu börjar jag så smått med en kartläggning av litteraturen på området. Det ska dessutom bli kul att lyfta blicken lite och se hur det ser ut i resten av landet. I slutändan hoppas jag naturligtvis också att kunna återföra en del av min forskning till kommunerna.

Lena Salomon på PwC i Lund ser finansieringen av doktorandtjänsten som en strategisk satsning.

– Vi arbetar redan med att utveckla kunskapen inom detta område bland annat genom att vi ingår i Rådet för kommunal redovisnings expertgrupp, säger Lena Salomon.

– Men vi vill på det här sättet också gärna medverka till en fördjupning av kunskapen och på så sätt bidra till en positiv utveckling av den kommunala redovisningen. Den kommunala redovisningen utgör en viktig grund för att t ex fullmäktigeledamöter och andra ska kunna fatta rätt beslut på grundval av rätt information från redovisningen. I förlängningen innebär detta också ett värdeskapande för medborgarna. För PwC innebär det här samarbetet en perfekt koppling mellan teori och praktik.

Torbjörn Tagesson gläds också över att ha fått en ny doktorand.

– Det är en jättebra lösning, säger han. PwC är störst i landet inom kommunal revision och kan bidra med värdefulla uppslag och idéer. Vi är väldigt glada över att de gått in i detta samarbete. Nu hoppas jag att även andra byråer i framtiden kan vara intresserade

Nytt från KEFU-Skåne utges av Rådet för **kommunalekonomisk forskning och utbildning i Skåne**

Ansvarig utgivare:

Stig Ålund, ordf KEFU

Redaktion:

Mats Brangstrup (red), Ulf Ramberg, Mikael Hellström

Adress:

**KEFU, Institutet för ekonomisk forskning, Lunds universitet
Box 7080
220 07 LUND**

tel: +46 46 222 49 60

e-post: KEFU@kefu.se

Upplaga: 5 100 ex.

Tryck: **Grahns, 2010**

V.g. meddela ev. adressändring till
KEFU-Skånes sekretariat
E-post: kefu@kefu.se, fax: +46 46 222 42 16

Examensarbeten i kommunala verksamheter

Studenterna på Civilekonomprogrammet vid Ekonomihögskolan i Lund följs under alla de fyra år utbildningen pågår av tre till fyra programföretag. Hittills har varje årsklass haft ett programföretag som representerar den offentliga sektorn.

Tanken med programföretagen är att de ska bidra med gästföreläsningar, praktiska exempel, perspektiv och erfarenheter som vävs in under utbildningens gång.

Malmö Stad, Lunds Energi, Region Skåne och Lunds kommun är idag aktiva programföretag. Första årskullen skall till våren skriva examensarbeten under hela vårterminen och här fick Malmö Stad, som programföretag tidigt möjligheten att föreslå intressanta examensarbeten för studenterna.

Att examensarbetet sker under så lång tid innebär att det erbjuds under praktikliknande former.

Denna möjlighet att erbjuda examensarbeten finns även för andra kommuner. KEFU tar gärna på sig rollen som samordnare. Uppslag kan skickas till kefu@kefu.se

Seminarier hösten 2010

Styrning av professionella organisationer

Medverkande:

Robert Wenglén, ek dr

Tid: Fredagen den 12 november

Plats: Holger Crafoords Ekonomacentrum EC3:207, Tycho Brahes väg 1 Lund

Flerdimensionell styrning i hälso- och sjukvården

Medverkande:

Charlotta Karbassi, Region Skåne och Hans Knutsson, ek dr, Företags-ekonomiska institutionen, Lund

Tid: Onsdagen den 8 december

Plats: Holger Crafoords Ekonomacentrum EC3:207, Tycho Brahes väg 1 Lund

Aktualitetsseminarium – tema redovisning

Medverkande:

Torbjörn Tagesson, docent

Företagsekonomiska institutionen, Lund

Tid: Måndagen den 6 december

Plats: Meddelas senare

Kurser hösten 2010

Ny ekonom i kommuner och landsting

Medverkande:

Håkan Magnusson, Ulf Ramberg och Torbjörn Tagesson

Tid: Fredagen den 12 november och fredagen den 3 december kl 09.00-16.00

Plats: Ragnar Josephson rum (12 nov) och Enoch Thulins rum (3 dec), -Betahuset, Ideon, Lund

Ekonomi för icke-ekonomer

Medverkande:

Ulf Ramberg, Caroline Hellström och Mikael Hellström

Tid: Fredagen den 19 november

Plats: Enoch Thulins rum, Betahuset Ideon, Lund

Upphandling för icke-jurister

Medverkande:

Hans Knutsson och Anna Thomasson

Tid: Tisdagen den 30 november

Plats: Knut Wicksells rum, Betahuset, Ideon, Lund

Att lära genom jämförelser

Medverkande:

Mikael Hellström, Ulf Ramberg och Robert Wenglén

Tid: Fredagen den 10 december

Plats: Enoch Thulins rum, Betahuset Ideon, Lund

För mer information om kurser och seminarier kontakta Mikael Hellström. Telefon 046-222 78 20

E-post: mikael.hellstrom@kefu.se

Eller besök www.kefu.se